

NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM

For Special Protection Areas (SPA),
Proposed Sites for Community Importance (pSCI),
Sites of Community Importance (SCI) and
for Special Areas of Conservation (SAC)

SITE BG0000573

Име на зоната: Комплекс Калиакра

TABLE OF CONTENTS

- [1. SITE IDENTIFICATION](#)
- [2. SITE LOCATION](#)
- [3. ECOLOGICAL INFORMATION](#)
- [4. SITE DESCRIPTION](#)
- [5. SITE PROTECTION STATUS AND RELATION WITH CORINE BIOTOPES](#)
- [6. IMPACTS AND ACTIVITIES IN AND AROUND THE SITE](#)
- [7. MAP OF THE SITE](#)

1. SITE IDENTIFICATION

1.1 Type	1.2 Site code	Back to top
B	BG0000573	

1.3 Site name

Комплекс Калиакра

1.4 First Compilation date	1.5 Update date
2006-04	2012-07

1.6 Respondent:

Name/Organisation:	В. Тодорова, М.Панайотова/Институт по океанология, БАН; Б.Николов, А.Дуцов, С.Николов/Българска Орнитологична Централa; М.Василев, Д.Добрев, А.Стоянов, З.Хубенов, Ц.Делчев, В.Попов, И.Пандурски, Ч.Гусев/Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания; М.Стойнева, П.Иванов/Биологически Факултет, СУ; А.Петрова/Ботаническа градина, БАН; М.Ангелов/Федерация Зелени Балкани; А.Цеков, И.Доброволов; Росен Цонев/Софийски университет; Стоян Бешков/НПНМ; Данните са ревизирани от екип на Българска академия на науките (http://www.bas.bg).
--------------------	---

Address:	Варненска област, Варна 9000, ул. "1-ви Май" 40
Email:	vtodorova@io-bas.bg; office@greenbalkans.org; rossentzonev@abv.bg; beshkov@nmnh.bas.bg;

Date site proposed as SCI:	2007-12
Date site confirmed as SCI:	No data
Date site designated as SAC:	No data
National legal reference of SAC designation:	No data

2. SITE LOCATION

[Back to top](#)

2.1 Site-centre location [decimal degrees]:

Longitude	Latitude
28.354	43.3888

2.2 Area [ha]:	2.3 Marine area [%]
48291.61	90.5

2.4 Sitelength [km]:
0.0

2.5 Administrative region code and name

NUTS level 2 code	Region Name
BG33	Североизточен / Severoiztochen

2.6 Biogeographical Region(s)

Marine		Black	
Black	(90.5	Sea	(9.5
Sea	%)		%)

3. ECOLOGICAL INFORMATION

3.1 Habitat types present on the site and assessment for them

[Back to top](#)

Annex I Habitat types						Site assessment			
Code	PF	NP	Cover [ha]	Cave [number]	Data quality	A-D	A-C		
						Representativity	Relative Surface	Conservation	Global
1110 			3205.89		G	A	B	B	B
1140 						D			
1150 					M	C	C	B	C
1160 						B	C	B	B
1170 			12067.06		G	A	B	B	B
1210 						B	C	B	B
1240 						B	B	B	B
1310 						A	C	A	B
2110 						D			
3150 						B	C	B	B
40A0 						C	B	C	C
6110 						B	C	B	B
62C0 						A	A	B	B
8310 						C	B	C	C
8330 						A	A	A	A
91H0 						C	C	C	C
91I0 						D			
91M0 						C	C	C	C

- PF: for the habitat types that can have a non-priority as well as a priority form (6210, 7130, 9430) enter "X" in the column PF to indicate the priority form.
- NP: in case that a habitat type no longer exists in the site enter: x (optional)
- Cover: decimal values can be entered
- Caves: for habitat types 8310, 8330 (caves) enter the number of caves if estimated surface is not available.
- Data quality: G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation)

3.2 Species referred to in Article 4 of Directive 2009/147/EC and listed in Annex II of Directive 92/43/EEC and site evaluation for them

Species					Population in the site					Site assessment	
Group	Code	Scientific Name	S	NP	Type	Size	Unit	Cat.	Data qua	A-D	A-C

[illegible]

B	A196	Chlidonias hybridus			c				P					
B	A197	Chlidonias niger			c				P					
B	A031	Ciconia ciconia			c				P					
B	A030	Ciconia nigra			c				P					
B	A080	Circaetus gallicus			c				P					
B	A081	Circus aeruginosus			c				C					
B	A083	Circus macrourus			c				P					
B	A084	Circus pygargus			c				P					
B	A208	Columba palumbus			c				P					
B	A231	Coracias garrulus			c				P		D			
B	A231	Coracias garrulus			r	2	2	p			D			
B	A347	Corvus monedula			r	40	50	p						
B	A113	Coturnix coturnix			r	2	2	p						
P	4091	Crambe tataria			p				V		C	C	C	C
B	A122	Crex crex			c				P					
B	A036	Cygnus olor			c				P					
B	A429	Dendrocopos syriacus			p	1	3	p			D			
B	A026	Egretta garzetta			c				P					
R	1279	Elaphe quatuorlineata			p				V		C	A	C	B
B	A379	Emberiza hortulana			r	5	10	p			D			
B	A379	Emberiza hortulana			c				P		D			
B	A382	Emberiza melanocephala			r	42	55	p						
R	1220	Emys orbicularis			p				C		C	A	C	B
B	A269	Erithacus rubecula			p	5	10	p						
B	A511	Falco cherrug			c				P					
B	A100	Falco eleonora			c				P		B	B	C	B
B	A100	Falco eleonora			r	0	20	p			B	B	C	B
B	A103	Falco peregrinus			c	0	1	p	P		D			
B	A103	Falco peregrinus			p	0	1	p			D			
B	A099	Falco subbuteo			c				P					
B	A096	Falco tinnunculus			p	3	5	p			D			
B	A096	Falco tinnunculus			c	3	5	p	P		D			
B	A097	Falco vespertinus			c				P					
B	A320	Ficedula parva			c				C					
B	A359	Fringilla coelebs			r	3	5	p						
B	A125	Fulica atra			c				P					
B	A244	Galerida cristata			r	25	35	p						
B	A153	Gallinago gallinago			c				P					
B	A123	Gallinula chloropus			r	3	5	p			D			
B	A123	Gallinula chloropus			c				P		D			
B	A189	Gelochelidon nilotica			c				P					
B	A078	Gyps fulvus			c				V					

B	A130	Haematopus ostralegus			c				P					
B	A439	Hippolais olivetorum			r	15	20	p			C	B	C	B
B	A251	Hirundo rustica			r	50	60	p						
B	A022	Ixobrychus minutus			r	2	2	p			D			
B	A022	Ixobrychus minutus			c				P		D			
B	A338	Lanius collurio			r	60	70	p			D			
B	A338	Lanius collurio			c				C		D			
B	A339	Lanius minor			r	10	15	p			D			
B	A339	Lanius minor			c				C		D			
B	A459	Larus cachinnans			w	5	10	p	C		D			
B	A459	Larus cachinnans			p	5	10	p			D			
B	A459	Larus cachinnans			c	5	10	p	C		D			
B	A182	Larus canus			c				P					
B	A182	Larus canus			w				P					
B	A183	Larus fuscus			c				R					
B	A180	Larus genei			c				P					
B	A176	Larus melanocephalus			c				C					
B	A177	Larus minutus			c				C					
B	A179	Larus ridibundus			c				C					
B	A179	Larus ridibundus			w				P					
I	1083	Lucanus cervus			p				R		C	B	C	C
B	A246	Lullula arborea			r	1	3	p			D			
B	A246	Lullula arborea			c				P		D			
B	A271	Luscinia megarhynchos			r	35	45	p						
M	1355	Lutra lutra			p	10	12	i			C	A	C	A
I	1060	Lycaena dispar			p				V		C	A	B	A
B	A242	Melanocorypha calandra			c				C		C	B	C	B
B	A242	Melanocorypha calandra			r	155	185	p			C	B	C	B
B	A069	Mergus serrator			w				P					
B	A069	Mergus serrator			c				P					
B	A230	Merops apiaster			c				C		D			
B	A230	Merops apiaster			r	50	70	p			D			
M	2609	Mesocricetus newtoni			p				V		C	B	C	C
B	A073	Milvus migrans			c				P					
M	1310	Miniopterus schreibersi			p				P		C	B	C	C
I	1089	Morimus funereus			p				R		D			
M	2633	Mustela eversmannii			p				R		B	A	C	A
M	1323	Myotis bechsteini			p				P		D			
M	1307	Myotis blythii			p				C		C	B	C	C

M	1316	Myotis capaccinii			p				P		C	B	C	C
M	1321	Myotis emarginatus			p				P		C	B	C	C
M	1324	Myotis myotis			p				C		C	B	C	C
B	A158	Numenius phaeopus			c				P					
B	A278	Oenanthe hispanica			c				P		D			
B	A278	Oenanthe hispanica			r	5	10	p			D			
B	A533	Oenanthe pleschanka			r	70	80	p			C	B	B	B
B	A533	Oenanthe pleschanka			c				P		C	B	B	B
B	A094	Pandion haliaetus			c				P					
B	A072	Pernis apivorus			c				C					
B	A392	Phalacrocorax aristotelis desmarestii			p	150	200	p			A	B	B	C
B	A392	Phalacrocorax aristotelis desmarestii			w	150	200	p	P		A	B	B	C
B	A392	Phalacrocorax aristotelis desmarestii			c	150	200	p	P		A	B	B	C
B	A017	Phalacrocorax carbo			c				P					
B	A017	Phalacrocorax carbo			w				C					
B	A393	Phalacrocorax pygmeus			c				P					
M	1351	Phocoena phocoena			p				R		B	B	C	B
B	A034	Platalea leucorodia			c				P					
B	A140	Pluvialis apricaria			c				P					
B	A005	Podiceps cristatus			w				C					
B	A005	Podiceps cristatus			c				P					
I	4022	Probatiscus subrugosus			p				R		B	A	B	A
B	A464	Puffinus yelkouan			c	0	15000	i						
B	A118	Rallus aquaticus			p	1	1	p						
M	1306	Rhinolophus blasii			p				C		C	B	C	C
M	1305	Rhinolophus euryale			p				C		C	B	C	C
M	1304	Rhinolophus ferrumequinum			p				C		C	A	C	A
M	1303	Rhinolophus hipposideros			p				C		C	A	C	A
M	1302	Rhinolophus mehelyi			p				C		C	B	C	C
B	A249	Riparia riparia			c				C					
I	1087	Rosalia alpina			p				R		C	B	C	C
B	A275	Saxicola rubetra			c				P					
B	A276	Saxicola torquata			c				P		D			
B	A276	Saxicola torquata			r	1	1	p			D			
B	A063	Somateria mollissima			w				P					
B	A063	Somateria mollissima			c				P					

M	1335	Spermophilus citellus			p				R		C	B	C	A
B	A195	Sterna albifrons			c				P					
B	A193	Sterna hirundo			c				P					
B	A191	Sterna sandvicensis			c				C					
B	A210	Streptopelia turtur			r	40	50	p						
B	A210	Streptopelia turtur			p	2	3	p						
B	A311	Sylvia atricapilla			r	1	3	p						
B	A307	Sylvia nisoria			p	1	3	p			D			
B	A307	Sylvia nisoria			r	2	2	p			D			
B	A004	Tachybaptus ruficollis			r	2	2	p			D			
B	A004	Tachybaptus ruficollis			c				P		D			
B	A397	Tadorna ferruginea			c				P					
B	A048	Tadorna tadorna			c				P					
R	1219	Testudo graeca			p				C		C	A	C	A
R	1217	Testudo hermanni			p				V		C	A	B	A
A	1171	Triturus karelinii			p				P		C	A	B	A
B	A283	Turdus merula			r	17	25	p						
B	A283	Turdus merula			p	5	10	p						
M	1349	Tursiops truncatus			p				C		B	B	C	B
I	1014	Vertigo angustior			p				R		C	C	B	A
I	1016	Vertigo moulinsiana			p				R		C	C	C	A
M	2635	Vormela peregusna			p				P		C	A	C	A

- Group: A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, I = Invertebrates, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- S: in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- NP: in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- Type: p = permanent, r = reproducing, c = concentration, w = wintering (for plant and non-migratory species use permanent)
- Unit: i = individuals, p = pairs or other units according to the Standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting (see [reference portal](#))
- Abundance categories (Cat.): C = common, R = rare, V = very rare, P = present - to fill if data are deficient (DD) or in addition to population size information
- Data quality: G = 'Good' (e.g. based on surveys); M = 'Moderate' (e.g. based on partial data with some extrapolation); P = 'Poor' (e.g. rough estimation); VP = 'Very poor' (use this category only, if not even a rough estimation of the population size can be made, in this case the fields for population size can remain empty, but the field "Abundance categories" has to be filled in)

3.3 Other important species of flora and fauna (optional)

Species					Population in the site			Motivation						
Group	CODE	Scientific Name	S	NP	Size		Unit	Cat.	Species Annex		Other categories			
					Min	Max		C R V P	IV	V	A	B	C	D
I		Mytilus galloprovincialis			0	0		C						X
F		Gaidropsarus mediterraneus									X			
P		Adonis vlgensis									X			
B		Sylvia curruca												X
F		Neogobius ratan										X		
F		Hippocampus guttulatus											X	
F		Zeus faber									X			
A		Rana dalmatina											X	
F		Hippocampus ramulosus										X		
B		Saxicola torquata												X
F		Pomatomus saltatrix									X			
B		Acrocephalus arundinaceus												X
F		Mesogobius batrachocephalus											X	
P		Lemna gibba									X			
B		Turdus merula												X
R		Ablepharus kitaibelii											X	
I		Calosoma sycophanta									X			
B		Streptopelia decaocto												X
P		Petrosimonia brachinata									X			
F		Anguilla anguilla									X			
I		Hecatera cappa											X	
B		Oenanthe oenanthe												X
I		Bulgarica varnensis										X		
B		Sylvia communis												X
B		Garrulus glandarius												X
I		Cryphia amasina											X	
P		Alyssum borzaeanum										X		
P		Stipa lessingiana											X	
B		Sturnus vulgaris												X
I		Agrotis syricola											X	
B		Acanthis cannabina												X
I		Pilumnus hirtellus			0	0		C					X	
F		Salaria pavo											X	
F		Dasyatis pastinaca									X			
F		Syngnathus typhle											X	
F		Symphodus ocellatus											X	
P		Taraxacum bessarabicum									X			

[illegible]

[illegible]

[illegible]

I		Eriphia verrucosa			0	0		C			X		
B		Passer domesticus											X
I		Luperina rubella sericea									X		
R		Podarcis taurica										X	
I		Lentidium mediterraneum			0	0		C					X
B		Motacilla alba											X
P		Limonium latifolium								X			
R		Coluber caspius										X	
I		Pandesma robusta										X	
I		Cecilioides aciculoides									X		
P		Centaurea caliacrae									X		
P		Cladium mariscus								X			
B		Coturnix coturnix											X
I		Oracula bulgarica								X			
I		Acherontia atropos										X	
A		Bufo viridis										X	
I		Orgyia antiquoides caliacrae									X		
F		Acipenser gueldenstaedti										X	
B		Oriolus oriolus											X
P		Artemisia pedemontana								X			
B		Carduelis carduelis											X
B		Acrocephalus pallustris											X
I		Lacanobia splendens								X			
F		Gobius cobitis								X			
I		Orectes nasicornis								X			
R		Lacerta trilineata										X	
P		Bellevia ciliata								X			
I		Xantho poressa			0	0		C				X	
P		Matthiola odoratissima								X			
F		Acipenser stellatus										X	
B		Hippolais pallida											X
B		Emberiza melanocephala											X

- Group: A = Amphibians, B = Birds, F = Fish, Fu = Fungi, I = Invertebrates, L = Lichens, M = Mammals, P = Plants, R = Reptiles
- CODE: for Birds, Annex IV and V species the code as provided in the reference portal should be used in addition to the scientific name
- S: in case that the data on species are sensitive and therefore have to be blocked for any public access enter: yes
- NP: in case that a species is no longer present in the site enter: x (optional)
- Unit: i = individuals, p = pairs or other units according to the standard list of population units and codes in accordance with Article 12 and 17 reporting, (see [reference portal](#))
- Cat.: Abundance categories: C = common, R = rare, V = very rare, P = present
- Motivation categories: IV, V: Annex Species (Habitats Directive), A: National Red List data; B: Endemics; C: International Conventions; D: other reasons

4. SITE DESCRIPTION

[Back to top](#)

4.1 General site character

Habitat class	% Cover
N15	2.0
N01	90.0
N09	4.0
N08	1.0
N16	2.0
N03	1.0
Total Habitat Cover	100

Other Site Characteristics

Част от крайбрежна Добруджа и прилежащата акватория от Черно море. Дължината на крайбрежната линия е около 34 км. Крайбрежието от с. Тюленово до н. Калиакра се отличава с преобладаващо клифов бряг със средна височина 40 m (максимална височина 65 m при н. Калиакра) и експозиция СИ-И. Брегът и прилежащия подводен брегови склон са стръмни, изградени от устойчивите на вълнова абразия кавернозни варовици. Пясъчното дъно е с преобладаваща дребнозърнестата пясъчна фракция, простираща се до 1000-1500 m от бреговата линия. Към дълбоководието следват пясъчливата тиня и тинести материали. Между н. Калиакра и Батовска долина преобладава свлачищен тип бряг със средна височина на клифа 17 m, с експозиция Ю. Скалното дъно простиращо се средно до 350 m от бреговата линия е изградено от свлечени варовици, варовити пясъчници и мергели. Тези типове скали са характерното местообитание за мидите каменопробивачи *Pholas dactylus* и *Barnea candida*. До 600 m от брега, дъното е покрито с едрозърнести, черупчести материали с мощност над 1 m. След пясъчните материали се простират пясъчливотинестите и тинести материали с мощност >3.0 m. Зоната включва соленото езеро Тузлата, което е разделено на две части от изкуствена дига и е разделено от морето в ниска каменна стена, през която минава канал. Използва се за лечения с кал и за добив на лечебна тиня. Площа на езерото е 9 ха. Пясъчната ивица се използва като плаж през лятото. Районът на морския бряг се използва като място за риболов, както за любителски така и за професионален (в малки размери). Друго много солено езеро е Наневска тузла, което се състои от две части и е заобиколено с широколистни гори и континентални степи и скали. Районът е с най-добра представителност на степни хабитати от липа, крайбрежни клифови хабитати и крайбрежни пещерни хабитати в цялата страна. Индустриални замърсители липсват, което се отразява положително върху състоянието на екосистемите, включително и на морските. Важна отличителна черта е наличието на многобройни археологични паметници на културата (тракийски, гръцки, римски, средновековни), практически по цялата територия, но с най-голяма концентрация на нос Калиакра, Чаракманското възвишение и в района на Яйлата. Варовикови скални склонове с хазмофитна растителност, в процес на проектиране. В действителност неговото участие е около 30%. Пясъчната линия се използва за плаж по време на летния сезон. Малка част от района на морския бряг се използва като база за любителски, а също и за професионален риболов.

4.2 Quality and importance

Морската акватория на зоната е важна за опазване на местообитания 1110, 1170 и 8330. Зоната обхваща 8.5 % от националното покритие на 1110, с характерни биотопи „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*“, „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*“ и „Тинести пясъци с *Urogebia pusilla*“. В защитени от вълнението места по крайбрежието западно от н. Калиакра – Каварна, Бялата лагуна, се срещат полета с малката морска трева *Zostera noltii*, като изградените буни и кейове

създават благоприятни условия за развитието на подводните ливади с морски тревы. Скалните рифове 1170 са представени от разнообразни биотопи, сред които такива с висока консервационна значимост като съобществата на многогодишните кафяви водорасли от р. *Cystoseira* върху инфралиторално скално дъно. В долния инфралиторал се среща *Phyllophora crispa*, сенколюбиво червено водорасло, изискващо висока прозрачност на водите в благоприятните дълбочинни хоризонти под -10 м и поради това чувствителен към еутрофикация вид, с регионално консервационно значение. Меките варовици и мергели са населени от популации на *Pholsa dactylus*, вид защитен от Бернската конвенция. Друг застъпен биотоп, подтип на местообитание 1170 са банките на *Mytilus galloprovincialis* върху седимент. Състоянието на съхранение на мидените банки е оценено на средно поради влошена размерна структура на популацията на характерния вид *Mytilus galloprovincialis* и ниското покритие, като вероятните причини за това са трансграничната еутрофикация от р. Дунав, натискът от корабоплаването, активният дънен риболов и инвазивният вид *Rapana venosa*.

Акваторията източно от н. Калиакра – Тюленово е местообитание на карагъзовите риби, включващо миграционен коридор към местата за размножаване в р. Дунав и район за отхранване и нарастване на младите риби и на размножителния запас, след приключване на размножаването. Като местообитание за китоподобните акваторията е от най-висок клас по отношение на обилната трофична база, относително запазените екосистеми и близост до морския район пред дунавската делта, който е важен за популациите на китоподобните в Западната част на Черно море. При трофичните си миграции към него китоподобните се задържат и в акваторията пред Калиакра. Значимостта на акваторията за опазване на популациите на целевите видове китоподобни е: за *Phocoena phocoena* акваторията опазва 5.5 % от националната популация, а за *Tursiops truncatus* - 3.9 % (изчислени на базата на потенциалните местообитания на видовете в продуктивната шелфовата зона). Качество и значение Морската акватория на зоната е важна за опазване на местообитания 1110, 1170 и 8330. Зоната обхваща 8.5 % от националното покритие на 1110, с характерни биотопи „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*“, „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*“ и „Тинести пясъци с *Urogebia pusilla*“. В защитени от вълнението места по крайбрежието западно от н. Калиакра (Каварна, Бялата лагуна) се срещат подводни ливади с малката морска трева *Zostera noltii*, като изградените буни и кейове създават благоприятни условия за развитието на морските тревы.

Скалните рифове 1170 са представени от разнообразни биотопи, сред които такива с висока консервационна значимост като съобществата на многогодишните кафяви водорасли от р. *Cystoseira* върху инфралиторално скално дъно. В долния инфралиторал се среща *Phyllophora crispa*, сенколюбиво червено водорасло, изискващо висока прозрачност на водите в благоприятните дълбочинни хоризонти под -10 м и поради това чувствителен към еутрофикация вид, с регионално консервационно значение. Меките варовици и мергели са населени от популации на *Pholsa dactylus*, вид защитен от Бернската конвенция. Друг застъпен биотоп, подтип на местообитание 1170 са банките на *Mytilus galloprovincialis* върху седимент. Състоянието на съхранение на мидените банки е оценено на средно поради влошена размерна структура на популацията на характерния вид *Mytilus galloprovincialis* и ниското покритие, като вероятните причини за това са основно трансграничната еутрофикация от р. Дунав и впо-малка степен натискът от корабоплаването, активният дънен риболов и инвазивният вид *Rapana venosa*. Източна Добруджа е най-представителния район в България за местообитание 8330. Във варовиковите скали от н. Калиакра до н. Шабла са установени най-дългите полуподводни пещери, някои от които са били местообитание на изчезналият тюлен монах *Monachus monachus*. Акваторията източно от н. Калиакра – Тюленово е местообитание на карагъзовите риби, включващо миграционен коридор към местата за размножаване в р. Дунав и район за отхранване и нарастване на младите риби и на размножителния запас, след приключване на размножаването. Като местообитание за китоподобните акваторията е от най-висок клас по отношение на обилната трофична база, относително запазените екосистеми и близост до морския район пред дунавската делта, който е важен за популациите на китоподобните в Западната част на Черно море. При трофичните си миграции към него китоподобните се задържат и в акваторията пред Калиакра. Значимостта на акваторията за опазване на популациите на целевите видове китоподобни е: за *Phocoena phocoena* акваторията опазва 5.5 % от националната популация, а за *Tursiops truncatus* - 3.9 % (изчислени на базата на потенциалните местообитания на видовете в продуктивната шелфовата зона). Територията се отличава с разнообразни сухоземни местообитания - широколистни гори, степи и сухи карстови пасища, морски клифове и скалисти брегове. Важно място от гледна точка на

разнообразие от местообитания, растения и птици. Значимо място за престои на много видове птици. Около 80 вида принадлежащи към 37 семейства са установени за акваторията на резерват Калиакра. Не голяма влажна зона по крайбрежната линия, северно от нос Калиакра. Тясно дълбоко дере с източно-западна ориентация и стръмни каменни склонове от север на юг. Между тях в крайбрежната част на падината има блато с обширен масив от тръстика и свободна водна площ в централната зона. В миналото в западната част на влажната зона са били засадени тополи, които сега са изсъхнали. Склоновете са образувани от варовикови камъни с многобройни ниши, които служат за подслон на много видове. Важни местообитания за набавянето на храна и убежище за на прилепите и степните бозайници. Има разрушени участъци. В долния край на склоновете особено от южната страна се намират гъсти непроходими храсти основно от Christ's horn (*Paliurus spina-christii* Miller), с участието на бял хорн (*Crataegus monogina* Jacq.), жасмин (*Jasminum fruticans* L.), дрян (*Cornus mas* L.), чашкодрян (*Euonymus europaeus* L.) и някои дървесни видове съвместно - явор (*Acer campestre* L.), бряст (*Ulmus minor* Miller), махалебка (*Prunus mahaleb* L.) и други. По крайбрежната линия има малка скална долина с пясъчен бряг (единствения в региона); отделено от морето блато (частично обрасло с тръстика). Мястото е от значение за съществуването на безгръбначната фауна. Районът има културна и историческа стойност.

4.3 Threats, pressures and activities with impacts on the site

The most important impacts and activities with high effect on the site

Negative Impacts			
Rank	Threats and pressures [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
L	E01.03		o
M	D03.01.03		i
M	J02.02.01		i
L	C02.02		i
H	F02.02.02		b
M	G04.01		b
H	C03.03		i
M	E03.01		i
M	D03.02		o
M	E01.02		i
M	J02.01.01		i
H	F02.01		i
M	L07		i
M	C01.01.01		i
M	G02.01		i
M	D03.01.02		i
M	I01		b
L	K01.03		i
H	XO	P	o
	H03.01	P	i
L	G01.04		i
M	J02		i
M	H06.01		i
M	H01.08	N	i
M	K01.01		o

Rank: H = high, M = medium, L = low

Pollution: N = Nitrogen input, P = Phosphor/Phosphate input, A = Acid input/acidification,

T = toxic inorganic chemicals, O = toxic organic chemicals, X = Mixed pollutions

i = inside, o = outside, b = both

Positive Impacts			
Rank	Activities, management [code]	Pollution (optional) [code]	inside/outside [i o b]
L	J02.03		o
M	A04		i
M	J02.12.01		i
H	A01		o
L	D05		b
M	F01.02		i

4.5 Documentation

Корине Биотопи; Дренски, П. 1951; Рибите в България, София, БАН, стр.252 В. Тодорова и кол., 2012. Отчет за изпълнение на договор за безвъзмездна помощ № 7976 / 04.04.2011 г. между ПУДООС и Институт по океанология. Проект: „Разширяване на екологичната мрежа НАТУРА 2000 в българската черноморска акватория за преодоляване на средната недостатъчност по отношение на морските местообитания 1110 „Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини” и 1170 „Рифове „ и видовете 4125 *Alosa immaculata*, 1349 *Tursiops truncatus* и 1351 *Phocoena phocoena* и частично попълване на научни резерви за местообитание 1180 „Подводни структури, образували се под действието на просмукващи се газове” и вид 1349 *Tursiops truncatus* в съответствие със

заклученията на европейския тематичен център по биоразнообразие от Биоеографския семинар за Черно море, 15 юни 2010г., Бриндизи”. Фонд на ИО-БАН. Оценка на актуалното състояние на водите в Черноморски басейнов район за 2010 г. Басейнова дирекция за управление на водите на Черноморски район.
http://www.bsbd.org/UserFiles/File/godishen%20doklad%20za%20sastoianiei%20na%20vodite%202010_rabo

5. SITE PROTECTION STATUS (optional)

5.1 Designation types at national and regional level:

[Back to top](#)

Code	Cover [%]	Code	Cover [%]	Code	Cover [%]
BG00	98.42	BG01	1.48	BG06	0.09

5.2 Relation of the described site with other sites:

designated at national or regional level:

Type code	Site name	Type	Cover [%]
BG01	Калиакра	+	1.48
BG06	Яйлата	+	0.09

5.3 Site designation (optional)

Част от зоната е заета от резерват Калиакра, който включва и крайбрежни води. Целта на обявяване е запазване на крайбрежни морски екосистеми, характерна степна растителност и животински свят, и гнездови ниши на редки и изчезващи видове птици. В резервата се забраняват всякакви дейности, с изключение на: тяхната охрана; посещения с научна цел; преминаването на хора по маркирани пътеки, включително с образователна цел; събиране на семенен материал, диви растения и животни с научна цел или за възстановяването им на други места в количества, начини и време, изключващи нарушения в екосистемите. Яйлата е защитена местност обявена с цел опазване на защитени видове растения и животни и техните местообитания. Режим на дейности: 1. Забранява се кастренето, чупенето на клони, нараняването на стъблата и всякакви други действия, които биха довели до повреждане или унищожаване на вековните дървета; 2. Забранява се разкриване на кериери; 3. Забранява се строителство на сгради и пътища; 4. Забранява се паша на домашни животни; 5. Забранява се унищожаване или повреждане на растителността; 6. Забранява се ловуване; 7. Забранява се сечи, освен отгледни и санитарни.

6. SITE MANAGEMENT

6.1 Body(ies) responsible for the site management:

[Back to top](#)

Organisation:	Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район
Email:	bdvarna@bsbd.org
Organisation:	Министерство на околната среда и водите
Email:	nnps@moew.government.bg
Organisation:	Регионална инспекция по околната среда и водите Варна

Email:

riosv-vn@mbox.contact.bg

6.2 Management Plan(s):

An actual management plan does exist:

- ☐ Yes
☐ No, but in preparation
☒ No

6.3 Conservation measures (optional)

Желателно е човешките дейности (извличане на тиня, строене на диги и др.) да бъдат прекратени. Управлението на нивата на водите може да има положителен или отрицателен ефект в зависимост от начина на управление. Залесяването с екзотични видове трябва да бъде спряно. Това се отнася до всички изброени във формуляра местообитания и видове. Препоръчва се зоната да сатне част от защитените територии. Болата е част от резерват Калиакра. Резерват, който има строг режим и чието управление е част от Плана за управление на резервата, който е във финалната си фаза на разработване (Българска Фондация Биоразнообразие). На този етап се очаква разработването на план за Болата. Вече години наред несъмнено се наблюдава, че там където има паша и храстова растителност в съседство се наблюдава мозаично обрастване с храсти. Ограничаване на човешките дейности (забрана на строежи и промяна в ландшафта) близо до зоната, запазване на връзката с морето и качествата на водата, така че тя да остане местообитание на *Chara*. Резерват Калиакра има план за управление. По отношение на клифовите хабитати, не следва да се разрешава по-нататъшно изграждане на защитни и пристанищни съоразения, с изключение на района в пристанище Каварна. По отношение на Западнопонтийските скални съобщества с *Limonium ssp.*, *Artemisia ssp.*, *Kochia prostrate* и други, следва да продължи политиката на Устройствения проект на археологическия резерват "Яйлата" крайбрежните пътеки да са само утъпкани, без да се допуска строителство на асфалтови, тъй като тези съобщества формират много тясна ивица и подобно строителство ще ги унищожи. Болата, който е част от резерват "Калиакра", има строг режим на опазване и неговото управление е част от Плана за управление на резервата. Необходимите мерки срещу физически въздействия върху местообитанията 1110 и 1170 включват: забрана на добив на пясък, чакъли, камъни; забрана на разбиване на скали, преместване на скални блокове и камъни; забрана на затрупване на местообитанията предмет на опазване от изхвърляне на драгажни маси; забрана на запечатване на местообитанията предмет на опазване от постоянни конструкции, в това число изкуствени подводни рифове и острови; забрана на водене на действия свързани с намеса в хидроложките процеси, водещи до съществени промени в температурния режим, солеността, теченията и вълновото въздействие; забрана на използването на дънни тралиращи и драгиращи средства, включително смучещи драги; забрана на търсенето, проучването и експлоатацията на природни богатства в зона «А» на Черноморското крайбрежие по смисъла на ЗУЧК; забрана на въвеждането на твърди отпадъци. Необходимите мерки срещу химически въздействия върху местообитанията 1110 и 1170 включват: забрана на заустване на непречистени отпадъчни води, като количеството и качеството на пречистените води трябва да отговаря на изискванията за индивидуални емисионни ограничения, посочени в разрешителното за заустване, издадено съгласно изискванията на Закона за водите; забрана за заустване на пречистени отпадъчни води на дълбочина по-малка от 20 м; прилагане на дълбоководно заустване; забрана за въвеждане на опасни вещества –синтетични, несинтетични и радионуклиди. Необходими мерки срещу селективен улов и събиране на видове, включително прилов, с цел опазване на местообитанията 1110 и 1170 и видовете 4127 *Alosa tanaica* и 4125 *Alosa immaculata*: Забрана на стопански и любителски риболов на риба и черупчести водни организми със следните уреди, средства, принадлежности и приспособления - взривни материали, отровни и упойващи вещества, електрически ток и други зашеметяващи рибата уреди и средства, дънни тралиращи и драгиращи средства, огнестрелно оръжие, кърмаци; Забрана на уловът на видове *Alosa spp.* през периода на тяхното размножаване; Забрана на уловът, пренасянето, превозването, продаването и купуването на *Alosa spp.* с размери, по-малки от 22 cm.; При

установяване на промени в състоянието на запасите на *Alosa* spp. застрашаващи тяхното естествено възпроизводство и стопанско значение, министърът на земеделието и храните съгласувано с министъра на околната среда и водите налага забрана върху тяхната експлоатация за определен период от време, не по-кратък от една година; Забрана на стопански улов на пясъчни миди *Donacilla cornea*, *Donax trunculus*, *Chamelea gallina* и десетокраки ракообразни *Upogebia pusilla* и *Callianassa candida*; Допустимите количества за любителски улов са: до 1 кг. за *Donacilla cornea*, *Donax trunculus*; до 2 кг. за *Chamelea gallina*; до 0.5 кг. за ракообразни *Upogebia pusilla*; Забрана на стопански и любителски улов на многочетинести червеи *Arenicola marina* и десетокраки ракообразни *Callianassa* spp.; Забрана на стопански улов на *Mytilus galloprovincialis* от естествените мидени банки върху скално дъно и седимент; Допустимите количества за любителски улов на *Mytilus galloprovincialis* са до 2 кг.; Забрана на улова, пренасянето, и превозването на *Mytilus galloprovincialis* от естествените мидени банки върху скално дъно и седимент с размери по-малки от 7 cm.; Забрана на стопански улов на рак пагур *Eriphia verrucosa*. Допустимите количества за любителски улов са до 1 кг.; Забрана на улова, пренасянето, и превозването на рак пагур *Eriphia verrucosa* с размери по-малки от 5 cm.; Забрана на уловът на рак пагур *Eriphia verrucosa* през периода от 1 април до 31 май; Забрана на брането, събирането, отрязването, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение на морски тревы от видовете *Zostera marina*, *Z. noltii*, *Zannichellia palustris*, *Potamogeton pectinatus*; Забрана на брането, събирането, отрязването, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение на макроводорасли от видовете *Cystoseira* spp, *Phyllophora crispa*. Необходими мерки за опазване на китоподобните 1349 *Tursiops truncatus*, 1351 *Phocoena phocoena* и 1350 *Delphinus delphis*: Забраняват се всички форми на умишлено улавяне или убиване на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи; преследване и обезпокояване, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, презимуване и миграция; вземане на намерени мъртви екземпляри; притежаване, отглеждане, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на взети от природата екземпляри; препариране, притежаване, излагане на публични места, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на препарирани екземпляри. Оборудване на стационарни риболовни уреди с отблъскващи устройства. Необходими мерки срещу инвазивни чужди видове: Субсидиране на улова на *Rapana venosa* и яйчни пашкули чрез леководолазен метод и капани; Забранява се умишлено внасяне в морската среда на чужди видове; Забранява се пребаластиране на корабите в акваторията на защитената зона. С цел превенция е необходимо да бъдат изготвени оценки за съвместимост с предмета и целите на опазване на следните инвестиционни предложения в защитената зона: изграждането на пристанища и пристанищни съоръжения; изграждането на брегоукрепителни и брегозащитни съоръжения (диги, буни, вълноломи); търсенето, проучването и експлоатацията на природни богатства; търсенето, проучването и експлоатацията на нефт, природен газ и неконвенционални въглеводороди; изграждане на нефтопроводи и газопроводи; съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра; развъждане на риба и черупкови водни организми; изграждането на подводни или плаващи обекти с туристическа цел. С цел контрол на състоянието и ефективността на управленските мерки за опазване е необходимо извършване на мониторинг върху състоянието на съхранение на местообитанията и популациите на видовете.

7. MAP OF THE SITES

[Back to top](#)

INSPIRE ID:

Map delivered as PDF in electronic format (optional)

☐ Yes ☒ No

Reference(s) to the original map used for the digitalisation of the electronic boundaries (optional).

--